

Samlingsbeskrivelse: Mangfold, 1.trinn

TEMA		FORMÅL
Innhold	Samlingen handler om mangfold, og at det er fint at vi ikke er like. At vi kan være like og ulike på samme tid, at vi har aksept for ulikhet og akseptere hverandre slik vi er. Det er viktig at vi bruker «vi» og «oss», at vi snakker om «de av oss» og ikke om «de andre».	Gi felles kunnskap om temaet Øve på samtale om temaet Reflektere rundt temaet i fellesskap
Kompetanse til ansatte	Livet & Sånn skriver om mangfold i sin lærerveiledning, les her: Mangfold for voksne Det står i LK 20 og overordnet del at Identitet og kulturelt mangfold er en del av opplæringens verdigrunnlag: https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/opplaringens-verdigrunnlag/1.2-identitet-og-kulturelt-mangfold Serie med flere episoder: https://tv.nrk.no/serie/hoere-hjemme Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs i opplæringen: https://nafo.oslomet.no/wp-content/uploads/2015/03/Spr%C3%A5klig-og-kulturelt-mangfold-%E2%80%93-en-ressurs-i-oppl%C3%A6ring.-GI%C3%B8mmen.pdf Utdanningsnytt: Er det rom for mangfold og ulikhet i den norske skolen? https://www.utdanningsnytt.no/fagartikkel-inkludering-mangfold/er-det-rom-for-mangfold-og-ulikhet-i-den-norske-skolen/303166 Språklig og kulturelt mangfold i skolen (OsloMet og NAFO): https://nafo.oslomet.no/ressurser/mangfold-og-inkludering/mangfold-i-skolen/	Øke kunnskap og trygghet i å undervise om temaet

	NDLA, Kulturelt mangfold: https://ndla.no/nb/r/tverrfaglige-temaer/kulturelt-mangfold/35ac9dbfaa Dembra, ferdig undervisningsopplegg: https://gammel.dembra.no/no/utema/identitet-og-tilhorighet/?fane=om-temaet&trekk=2 Fagsnakk, Språklig mangfold: https://www.fagsnakk.no/norsk/et-undervisningsopplegg-om-spraklig-mangfold/ Link til livet: https://www.linktillivet.no/filer/Aa_heie_paa_mangfold_LINK.pdf Å vokse opp med flere kulturer: https://vfb.no/rad-og-tips/arkiv/vokse-opp-med-flere-kulturer/	
Kunnskapsmål fra LK20	Folkehelse og livsmestring Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet. Kompetansemål: Norsk: • Samtale om og beskrive hvordan ord vi bruker kan påvirke andre • lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler • beskrive og fortelle muntlig (...)	Ivareta de overordnede målene i læreplanen knyttet til folkehelse og livsmestring Ivareta kompetansemålene i LK20 knyttet til temaet

	KRLE: • Samtale om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen • Identifisere og reflektere over etiske spørsmål • Sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer Samfunnsfag: • Utvikle og presentere samfunnsfaglige spørsmål • Reflektere over hvorfor mennesker har ulike meninger og tar ulike valg • Samtale om vennskap og tilhørighet, og hva som påvirker relasjoner • Beskrive og gi eksempler på mangfold i Norge (...)	
Husk	• Kosedyr/ball til å sende ut i ringen under avslutningen	
Tips	• Felles gjennomgang av opplegget sammen med alle voksne – se egen beskrivelse. Ansvar: Avdelingsleder/rektor • Når du øver med kollegaer i forkant, tenk på hva som evt. kan bli en utfordring i din gruppe • Vurder om det må gjøres individuelle tilpasninger ut fra gruppens eller enkeltelevers behov. • Noen elever trenger spesiell forutsigbarhet. Dere kan se på samlingsbeskrivelsen og lekene i forkant, i et samarbeid med hjemmet. Tilrettelegge etter behov. • Om en aktivitet ikke fungerer så godt, avbryt i tide. Si «Dette greide vi ikke i dag, vi prøver igjen i morgen» • Prioriter lekene om du ser at dere går tom for tid eller at elevene ikke engasjerer seg helt i samtalen	De voksne må legge til rette slik at alle elever får mulighet til å delta Unngå at leker kan brukes til å mobbe
Organisering av timen		
Ring	Sett på inngangsmusikk: For Indre Østfold kommune: Can't Stop The Feeling.mp4 For eksterne kommuner: Trolls: Can't Stop The Feeling GoNoodle - YouTube • Vi rydder klasserom • Vi samles i ringen	Gjenkjenne alle Alle kan se alle og føle fellesskap i gruppa

Pusteøvelse og bevegelse	Øvelsen heter «Sprayboksen» Pusteøvelse - Sprayboksen Når du skal gjennomføre pusteøvelsen med elevene, velger du selv om du vil vise filmen eller om du modellerer selv. Dersom du ønsker å benytte en annen øvelse, finner du flere eksempler på https://www.io.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/robuste-barn/pust-og-bevegelse/	Bevisst på pust, kropp, nærvær, fellesskap og bevegelse
Film og samtale	Introduser temaet før vi ser filmen. Vi er ulike, og det er bra. Mangfold er et rart ord – hva betyr det tro? Det betyr at vi er forskjellige, på mange måter. Har vi mangfold i vår klasse? Ikke bare ser vi ulike ut, men vi liker også ulike ting. Ulikhet er fint! Se film: Vi er ulike – og det er bra! (stopp på 1.33) Refleksjonsspørsmål til bilde 1: Hvordan kan vi være like og hvordan kan vi være ulike? La elevene komme med egne forslag, lærer kommer med forslag ved behov. <i>For eksempel:</i> <i>Hva vi liker å spise, liker å gjøre, musikk man hører på, filmer/serier man ser på.</i> <i>Få frem at elevene kan være like på noen områder og ulike på andre.</i> Refleksjonsspørsmål til bilde 2: Hva er likt, og hva er ulikt på dette bildet? La elevene komme med egne forslag, lærer kommer med forslag hvis behov. <i>For eksempel:</i> <i>Fargen på klærne, fargen på huden, farge og lengde på håret, kjole eller ikke kjole.</i>	Gi felles kunnskap om temaet Øve på å snakke om temaet Felles refleksjon Øve på å lytte til andre, dele egne tanker og vente på tur i samtalen Alle blir sett

	Refleksjonsspørsmål til bilde 3: Hva er bra med at vi er ulike i vår klasse? La elevene komme med egne forslag, lærer kommer med forslag hvis behov. <i>For eksempel:</i> <i>Hvis vi tenker på klassen vår og sammenlikner den med fargeblyanter – hva er bra med at vi er forskjellige?</i> <i>Hvordan blir tegningen hvis vi bare har en eller to farger?</i>	
Øvelse i klassen	«Alt vi deler» Læreren kommer med ulike utsagn. Elevene som kjenner seg igjen, kommer inn i midten av ringen. Når elevene har stilt seg i midten av ringen, samtaler dere rundt hvorfor elevene valgte å reise seg, <i>Forslag til utsagn:</i> • liker sport – <i>refleksjon: Hvilken sport liker du? Deltar du på sportsaktiviteter? Er det andre sportsgrener som ikke er nevnt, f.eks: ridning, sjakk, skøyter, dans etc.</i> • liker kjæledyr – <i>refleksjon: Hvilke dyr liker du? Har du et kjæledyr?</i> • liker å være ute – <i>refleksjon: Hva liker du å gjøre ute? Hvem liker du å være ute sammen med?</i> Refleksjon til slutt: Hva har vi lært om hverandre som vi ikke visste fra før?	Øve prososiale ferdigheter Erfare fellesskap og dele gode opplevelser Relasjonsbygging og vennskapsopplevelser
Lek	Smitteleken: <i>Formål:</i> Vise at handlinger smitter <i>Utstyr:</i> Stoler i en ring <i>Beskrivelse:</i> Meningen med denne leken er å vise at handlinger smitter. Når én gjør noe, så gjør plutselig flere eller alle det samme, så hva vi velger å gjøre kan være viktig. Sitt i ring, eller på plassene i klasserommet, men bli enige om <i>hvilken vei</i> handlingene skal smitte. Læreren starter med å gjøre noe (for eksempel riste med hele kroppen, gjemme ansiktet i hendene, hoppe opp i lufta, smile/le, vinke, danse, hinke, eller liknende). Dette sprer seg gjennom ringen/eller rundt i klasserommet fra person til person - og til slutt gjør alle det samtidig.	Øve prososiale ferdigheter Erfare fellesskap og dele gode opplevelser Relasjonsbygging og vennskapsopplevelser

	Det er fint å bytte på å være den som gjør noe først. Meningen er at leken skal være en gradvis «smittlek» hvor bevegelsen sprer seg bortover. Når dere har lekt en stund og alle sitter på plassen sin igjen kan dere snakke om at på samme måte som disse tulle-handlingene smitter, så kan det smitte når noen sier stygge ord, snur seg vekk, ignorerer, sender stygge blikk og slikt. Når dere har lekt en stund og alle sitter på plassen sin igjen kan dere snakke om at på samme måte som disse tulle-handlingene smitter, så kan det smitte når noen sier stygge ord, snur seg vekk, ignorerer, sender stygge blikk og slikt. Få fram at de som fortsetter slike handlinger/ord er like ansvarlige som den som gjør det først.	
Oppsummering sammen	Vi setter oss i ringen og oppsummerer sammen. <i>Prosess:</i> Sende en ball e.l. rundt i ringen. Alle får ordet etter tur. Elevene sier en ting hver. Det er helt fint å si det samme som de andre, eller noe annet. Vi tar et spørsmål av gangen. Vi bytter spørsmål underveis, f. eks når 5-6 elever har svart. • Hva likte du i dag? • Hva lærte du? • Hvorfor er dette viktig? • Hva kan vi øve på?	Repetisjon Bevisstgjøring Avslutning og lukking av økta Vi lærer å lytte til hverandre og vente på tur. Alle blir sett.

